CREOLEN?

DOOR

FR. M. F. ABBENHUIS

Emeritus, in de *Rijkseenheid* van 13 October 1937, beweert, dat men in Suriname Creolen noemt zowel de kleurling als de neger en de in het land geboren blanke, terwijl hij voor zichzelf zich houdt aan de wetenschappelijke bepaling, dat alleen de in het land geboren blanke Creool genoemd mag worden.

De Surinamer van Zaterdag 20 November 1937, die Emeritus bestrijdt, beweert, dat de Surinaamsche bepaling van Creool de neger en de in het land geboren blanke uitsluit, en alleen de kleurling (mulat) bedoelt.

Volgens het werkje: „Beknopte Aardrijkskunde van Suriname” van den heer A. T. Calor, dat in 1937 verscheen, zijn de Creolen: „Inboorlingen, zowel negers als kleurlingen, de laatste in alle nuances”. . . . In tegenstelling met elders vallen hier „in het land geboren blanken” buiten het begrip „Creool”.

Volgens de officiële opgaven van het „Surinaamsch Verslag” bestaan er geen Creolen maar Inboorlingen, waaronder niet bedoeld zijn de in het land geboren Nederlandsch-Indiërs, Britsch-Indiërs, Chinezen, Bosnegers en Indianen, want het is toch zeker, dat bijvoorbeeld de 40777 Britsch-Indiërs van het Verslag van 1935 niet allemaal in Britsch-Indië geboren zijn. Officieel geldt dus voor het gouvernement zowel de kleurling als de neger, die niet onder het gezag van een granman staat, voor inboorling, en ook de in het land geboren blanke. Immers de in Nederland geboren blanken worden als Nederlanders, de elders in Europa geboren als Europeanen, de buiten Europa geboren als Anderen betiteld, en de categorie van in Suriname geboren blanken wordt niet afzonderlijk vermeld. Ik veronderstel echter, dat de in Suriname geboren kinderen van Nederlandse ouders niet onder inboorlingen maar onder de term Nederlanders zijn meegeteld.

Volgens de woordenboeken (Spaansch-Nederlandsch, Koenen),

betekent Criollo-Creoolkind van Europese ouders in de tropen; soms, halfbloed.

Zelf gaf ik in copie voor de R.K. Encyclopaedie de mening, dat men in Suriname met het woord „Creool” bedoelt de afstammeligen van de bewoners vóór 1863, maar deze bepaling omvat evenmin de geborenen uit ouders, die na 1863 zich vestigden, hetgeen volgens Surinaamse opvatting ook foutief is.

Wartoe al die finessen hier uitgesponnen?

Omwille van het onderwijs, dat alleen gebaat is met een eensluidende bepaling.

Welnu: Er blijkt dus te bestaan een algemeen wetenschappelijke, een officieel Surinaamse, en een folkloristisch Surinaamse betekenis. De eerste is duidelijk. De tweede is duister, verward, en zou door het bevolkingsbureau officieel moeten verklaard worden. De derde is aan tegenspraak onderhevig, in hoofdzaak hierin bestaande dat *De Surinamer* de neger geen, en de heer Calor de neger wel een Creool noemt, i.c. de stads- en districtsneger.

Naar mijn mening, die, naar ik hoop, bestreden zal worden, dient het onderwijs, folkloristisch zich te houden aan:

1. *Mulat* = Kleurling in alle nuancen.
2. *Neger* = De raszuivere zwarte, die er hier trouwens ook groot op gaat, dat hij niet „gemongen”, gemengd, is.
3. *Blank* = Iedere raszuivere blanke waar ook geboren.
4. *Poesti* = De kleurling, die de blanke het meest nabij komt.
5. *Karboeger* = De kleurling uit Indiaan-Neger afstamming.
6. *Surinamer* = (folkloristisch) 1-2-3 (hier geboren), 4 en 5.
7. *Creool* = 1.
8. *Britsch-Indiër* en *Ned.-Indiër* = De raszuivere Aziaat, waar ook geboren.